Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	16C/205/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5108225265
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2012:5108225265.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: R.. U. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. S. č. 7, A., právne zastúpený JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou, so sídlom Horný val 24, Žilina, proti odporcom v rade I/ Ministerstvo vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, v rade II/ SR - Ministerstvo vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

Odporca v 2/ rade je povinný zaplatiť navrhovateľovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 6.638,82 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh voči odporcovi v 1/ rade z a m i e t a .

Odporca v 2/ rade j e p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 663,55 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.178,23 eur, a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa č.ú. XXXXXXXX/XXXX vedený v Slovenskej sporiteľni a.s. do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd odporcovi v 1/ rade náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 14.10.2008 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcov v rade I/ a v rade II/ na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 6.638,82 eur (200.001,- Sk) solidárne v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania. Skutkovo návrh odôvodnil tým, že žalobca v roku 2008 zistil, že v rokoch 1999 a 2000 boli odpočúvané jeho telefonické hovory, z ktorých boli spracované záznamy a záznamy operatívnych informácií. Uviedol, že mu nie sú známe dôvody, pre ktoré boli proti nemu použité políciou informačno-technické prostriedky. Záznamy operatívnych informácií, ako i samotné záznamy boli podľa poznatkov navrhovateľa vedené v režime „prísne tajné“, napriek tomu polícia sprístupnila záznamy operatívnych informácií novinárke A. L., ktorá ich využívala pri svojej novinárskej činnosti. Právne vec posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ). Návrh petitu žaloby navrhovateľ odôvodňoval tým, že odpočúvanie telefonických hovorov bolo už realizované.

Vo veci sú rozhodol rozsudkom č.k. 16C 205/2008-89 zo dňa 29.9.2009, ktorým zamietol návrh navrhovateľa voči odporcom v 1/ a 2/ rade z dôvodu premlčania návrhu.

Poukázal na to, že podľa ustálenej judikatúry, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany fyzickej osoby je právom majetkovej povahy, sa premlčuje (rovnako rozsudok Najvyššie súdu SR sp.zn. 2Cdo 278/07). Peňažná satisfakcia má však výrazný majetkový charakter, čím sa výrazne odlišuje od ďalších právnych prostriedkov ochrany osobnosti. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je jedným z relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo k vyváženiu a zmierneniu nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nepostačuje. Hoci ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv (obdobne ako u bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a jednorázového odškodnenia pozostalým či ustanovenia náhrady ujmy pri neoprávnenom zásahu do autorského práva v zmysle § 56 ods. 1 z. č. 618/2003 Z.z.), jej vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Z týchto dôvodov sa právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako právo majetkovej povahy premlčuje (§ 100 ods. 2 OZ) vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ). Za dôležité považoval ustáliť, kedy začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 OZ. S poukazom na gramatický výklad zákonného ustanovenia, ktoré uvádza, že premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, súd vyslovil názor, že začiatok plynutia premlčacej doby sa neviaže na subjektívnu vedomosť subjektu o neoprávnenom zásahu, ale začiatok sa viaže na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je vykonanie neoprávneného zásahu. Právo teda môže byť vykonané po prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, teda keď je actio nata. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti (napr. na tom, že oprávnený nevedel o svojom práve), rovnako komentár k Občianskemu zákonníku JUDr. R. L. a kolektív, Eurounion 2004, str. 140. V danom prípade mal súd preukázané, že neoprávnený zásah bol vykonaný odpočúvaním telefónnych hovorov navrhovateľa v období od 26. júla 1999 do 19. augusta 1999. Navrhovateľ mohol prvýkrát svoje právo na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať po ukončení zásahu, t.j. dňa 20. augusta 1999, odkedy začala premlčacia lehota plynúť. Posledným dňom premlčacej lehoty bol 20. august 2002 (§ 122 ods. 2 OZ). Keďže návrh na začatie konania bol podaný na súde dňa 15.10.2008, súd vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalobu z tohto dôvodu zamietol.

Na základe odvolania navrhovateľa Krajský súd v Žiline uznesením čk. 8Co/396/2009-127 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd po vykonanom dokazovaní konštatoval opodstatnenosť zásahu navrhovateľom uplatneného práva, vychádzajúc z citovaných nálezov ústavného súdu SR (sp. zn. I ÚS 117/07 zo dňa 4.2.2009, sp. zn. III ÚS 80/2008 zo dňa 27.5.2008) a v tomto smere sa odvolací súd s jeho skutkovými a právnymi závermi stotožnil.. Prvostupňový súd mal za to aplikujúc právny názor NS SR vyslovený v rozsudku sp. zn. 2Cdo 278/2007, že právo navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy je už premlčané a s týmto názorom ohľadom momentu začatia plynutia premlčacej lehoty sa odvolací súd nestotožnil a vyslovil záver, že vychádzajúc z toho, že nezákonnosť rozhodnutí o odpočúvaní bola konštatovaná až nálezmi ÚS SR sa podľa odvolacieho súdu právo po prvý krát mohlo vykonať až od nadobudnutia právoplatnosti týchto rozhodnutí. Do uvedeného času preto ani nemohla začať plynúť premlčacia lehota na strane navrhovateľa. Navrhovateľ jednak o odpočúvaniach subjektívnu vedomosť nemal a objektívne o nezákonnosti rozhodnutí ešte nebolo rozhodnuté. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie navrhovateľa za dôvodné a preto rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania a rozhodnutie.

Nasledujúcim rozsudkom zo dňa 16C/205/2008-164 zo dňa 29.11.2010 súd zamietol návrh navrhovateľa voči odporcom v 1/ a 2/ rade z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie.

Rozhodnutie zdôvodnil tým, že v danej prejednávanej veci navrhovateľ tvrdil, že k zásahu do jeho osobnostných práv došlo postupom polície, keď z nelegálnych odpočúvaní sprístupnila záznamy operatívnych informácií a z hľadiska subjektu zásahu navrhovateľ v návrhu označil odporcu 1/ Ministerstvo vnútra ako výkonný orgán pri vykonávaní tejto činnosti a 2/ Slovenskú republiku - Ministerstvo vnútra, pod ktoré patria policajné zložky, ktoré túto činnosť odpočúvania vykonávali a štát zodpovedá za činnosť svojich štátnych orgánov. Odporca 1/ a 2/ pasívnu vecnú legitimáciu počas celého konania namietali; pôvod navrhovateľom predložených záznamov z prostredia odporcu neuznávali, pretože nespĺňala náležitosti písomných prepisov použitia informačno-technických prostriedkov. Pravosť

navrhovateľom predloženej vo fotokópii listiny (č.l. 68-70) v konaní preukázaná nebola a pôvodca tj. subjekt „spracovania písomného prepisu v súvislosti s použitím informačno-technických prostriedkov“ jednoznačne nebol preukázaný a zistený ani výpoveďou svedka JUDr. T. T., ktorý predmetné fotokópie listín ako poškodený v trestnej veci získal a následne poskytol navrhovateľovi. Tiež vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu SR (sp. zn. III. ÚS 80/08-28 zo dňa 27.05.2008), že súhlas s odpočúvaním a zaznamenávaním telekomunikačnej prevádzky udelil sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici na žiadosť Úradu organizovanej trestnej činnosti SKFP Prezídia PZ v Bratislave možno len dovodiť, že uvedené odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky vykonal Policajný zbor, resp. niektorá z jeho organizačných zložiek. Vyslovil názor, že z hľadiska určenia subjektu zásahu do osobnostných práv nemožno štát (Slovenskú republiku) ani ústredný orgán štátnej správy (Ministerstvo vnútra SR) stotožňovať s odlišnými subjektmi (policajnými orgánmi, prokuratúrou, súdmi, médiami a pod.), ktoré majú vlastnú subjektivitu; vystupujú v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesú vlastnú zodpovednosť za prípadné zásahy do osobnostných práv fyzických osôb (podobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 201/2007). Riadne označenie účastníkov konania ako nositeľov práv (povinností) k predmetu konania a uplatnenie práva na súdnu ochranu je úzko spojené s procesným postupom, ktorý si účastník konania (navrhovateľ) zvolil a za ktorý nesie sám zodpovednosť prejavujúcu sa napokon v zamietnutí jeho návrhu. Súd preto pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie označeného odporcu v rade 1/ a 2/ návrh navrhovateľa.

Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 8Co/32/2011-195 zo dňa 29.4.2011 odvolaním napadnutý rozsudok opäť zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že v danej veci je potrebné vychádzať pri konkretizovaní subjektu, ktorý sa mal dopustiť neoprávneného zásahu, najmä zo záverov nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 80/2008 zo dňa 28.7.2008 a z ďalej aj z príslušných ustanovení OZ, pojednávajúcich o ochrane osobnosti. Nepochybne jedným zo subjektov môže byť aj štát, menom ktorého konajú aj príslušné orgány. Otázka ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu toho-ktorého sporu má v mene odporcov konania, nie je otázkou pasívnej legitimácie odporcu, zistené nedostatky v zastúpení majú len povahu prípadných procesných podmienok konania. Významným pre posúdenie zodpovednosti za škodu konkrétneho subjektu bol podľa názoru odvolacieho súdu to, že či pri danej činnosti vystupujú štátne orgány v mene štátu, resp. vo vlastnom mene, ako samostatné právne subjekty. Preto vyslovil záväzný právny názor, že k nezákonnému odpočívanie, okrem iných aj navrhovateľa ako účastníka telekomunikačnej prevádzky, došlo v súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici na podklade zaslanej žiadosti Špecializovaného útvaru Policajného zboru, a je teda zrejmé, že k nezákonnosti došlo pri výkone činnosti týchto orgánov ako orgánov štátu a preto túto zodpovednosť nesie štát, a je vecou len ďalšieho konania, ktorú ústredný orgán štátu ho bude zastupovať. Zároveň uložil súdu oboznámiť sa tiež s rozhodnutiami v konaní 6C/83/2007 pred Okresným súdom v Čadci.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie. Na pojednávaní zotrval navrhovateľ na podaných návrhoch. Počas konania uviedol, že neoprávneným zásahom do osobnostných práv a to práva na súkromie bolo nelegálne odpočúvanie telefonických rozhovorov navrhovateľa s T. T.. S poukazom na závery vyslovené Krajským súdom v Žiline ako odvolacím súdom uviedol, že Slovenská republika zodpovedá za činnosť svojich štátnych orgánov, ktoré sú používané pri výkone štátnych úloh, ktoré sú im zverené, v tomto prípade je to Ministerstvo vnútra, pod ktoré patria policajné zložky, ktoré túto činnosť odpočúvania vykonávali. Ministerstvo vnútra je výkonným orgánom pri vykonávaní tejto činnosti, avšak Ministerstvo vnútra je zastrešené Slovenskou republikou, pretože Slovenská republika ako taká zodpovedá za svoje podriadené zložky. Odporcu v rade 1/ žalovali len z opatrnosti vzhľadom na rozličnú prax v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov SR, avšak mal za to, že návrh by mal byť dôvodný voči odporcovi v rade 2/. Poukázal tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 137/2008, kedy právo na súkromie spočíva v práve fyzickej osoby samostatne sa rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či a v akom rozsahu majú byť skutočnosti z jeho súkromného života sprístupnené iným alebo zverejnené a zásahom odporcov bolo zasiahnuté do občianskej cti a hlavne do súkromia navrhovateľa.

Poukázal na to, že o odpočúvaní jeho osoby sa dozvedel v roku 2008, keď náhodne stretol JUDr. T. a hlboko ho to ranilo, bol policajt a vedel, že takýto postup je prísne tajný. Ako sa záznam mohol dostať z polície mu nebol známy. Vyjadril názor, že nebol dôvod nato, aby v súvislosti s odposluchom JUDr. T. prepisovali i jeho odpovede vo vzťahu k odpočúvanej osobe. V období roku 1999, kedy bol odpočúvaný pracoval na KR PZ v Žiline, kde vykonával funkciu zástupcu krajského riaditeľa a v roku 2000 až 2003

ako riaditeľ KR PZ v Žiline, k 1.2.2003 odišiel do dôchodku; následne pracoval v spoločnosti Žilina Invest, kedy mal na starosti náborové pracovisko do spoločnosti KIA a v súčasnosti zamestnaný nie je. Keď tieto údaje prenikli na verejnosť o odpočúvaní je medzi bývalými kolegami označovaný ako kriminálnik, kamaráti prestali s ním komunikovať a nenavštevujú sa ani v rodinnom kruhu; nemôže sa zúčastňovať spolu s manželkou spoločenského života, sú vystavení posmeškom. Pociťuje diskrimináciu v obmedzení jeho politického angažovania, pretože v týchto záznamoch, kedy bol odpočúvaný bolo uvedené jeho meno a z tohto dôvodu nemohol kandidovať za poslanca a starostu, hoci mal takéto ambície. Skutočnosti o jeho odpočúvaní nemajú dobrý vplyv ani na jeho zdravotný stav.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade žiadali návrh zamietnuť, pretože zásah tak, ako bol špecifikovaný v návrhu nemá žiadnu relevanciu a nemôže vyvolať právne následky ani zasiahnuť do práv odporcu. V priebehu konania namietal premlčanie nárokov ako aj pasívnu vecnú legitimáciu odporcov. Vyslovil názor, že z dôkazného materiálu (údajná existencia listín fotokópii odposluchov) nie je možné určiť ich pôvod s poukázaním na písomné stanovisko zo dňa 11.11.2009, kde dožiadaný útvar vyslovil, že materiál predložený navrhovateľom v tomto spore nepochádza z prostredia Ministerstva vnútra a ani nespĺňa náležitosti zákona č. 129/ 1997 Z.z. K uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/32/2011-195 zo dňa 29.4.2011, ktorým bol zrušený rozsudok OS ZA 16C/205/2008-164 z 29.11.2010 uviedol, že nie je možné prevziať závery z rozhodnutia Okresného súdu v Čadci sp. zn. 6C/83/2007 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, nakoľko v danom konaní bola iná dôkazná situácia a bolo vykonané odlišné dokazovanie. Vyjadril názor, že vo vzťahu k nemajetkovej ujme je potrebné zdôrazniť, že musí ísť vždy o takú nemajetkovú ujmu, zasahujúcu niektorú inú hodnotu osobnosti fyzickej osoby, ktorú táto osoba vzhľadom k intenzite trvaniu najmä k širokému verejnému ohlasu nepriaznivých následkov spoločnosti (v rodine, bydlisku, na pracovisku, v podnikaní, politickom či inom verejnom živote) pociťuje a prežíva a môžu byť objektívne posudzované, ako ujma v značnej miere. Nie sú preto v tomto smere rozhodujúce iba subjektívne pocity dotknutej fyzickej osoby, ujmu v značnej miere závažnú by musela preto pociťovať i každá iná fyzická osoba nachádzajúca sa v postavení a na mieste priamo postihnutej fyzickej osoby. V tejto súvislosti poukázal na zvery vyslovené Najvyšším súdom ČR sp. zn. 30Cdo/2919/2006 zo dňa 30.11.2006, z ktorého vyplýva, že zadosťučinenie v peniazoch tak predstavuje inštitút, ktorý nemožno používať k vyvažovaniu a k zmierňovaniu len bežnej či krátkodobo pôsobiacej nemajetkovej ujme na osobnosti fyzickej osoby. Preto žalobu v plnom rozsahu žiadali voči odporcom v 1/ a 2/ rade zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom svedka R.. T. T., nálezmi Ústavného súdu SR IÚS 117/07-33, IIIÚS 80/08-28, s priepismi obsahu telefonických rozhovorov navrhovateľa s JUDr. T. T., pričom zistil nasledovné:

Z listinného materiálu predloženého navrhovateľom vo fotokópii súd zistil, že sa jedná o priepisy obsahu telefonických hovorov R.. T. T. zo stabilnej linky Okresného súdu Žilina alebo z používaných mobilných telefónov R.. T. T., pričom v týchto priepisoch sú špecifikované jednotlivé dni, kedy došlo k odpočúvaniu týchto telefonických rozhovorov a fyzické osoby, s ktorými T. T. viedol rozhovory. Podľa týchto priepisov k odpočúvaniu T. T. došlo v období od 23. júla 1999 do 25.8.1999. Samotný navrhovateľ bol odpočúvaný štyri krát: dňa 26. júla 1999, kedy telefonoval R.. T. T. na stabilnú linku OS Žilina, dňa 30. júla 1999, kedy opätovne telefonoval R.. T. T. na stabilnú linku OS Žilina, ďalej bol odpočúvaný z mobilnej linky XXXXXXXXXX, keď dňa 17.8.1999 telefonoval R.. T. T. na mobilnú linku XXXXXXXXXX a dňa 19.8.1999, kedy opätovne telefonoval navrhovateľ R.. T. T. na telefónnu linku č. XXXXXXXXXX. Ostatné priepisy telefonických rozhovorov, ktoré sú obsiahnuté v predloženom listinnom materiáli, sa navrhovateľa a jeho telefonických hovorov netýkajú.

Svedok R.. T. T. potvrdil, že odpočúvanie telefonických hovorov, ktoré viedol s R.. U. A. - navrhovateľom, sa stalo v roku 1999. Boli odpočúvané jeho telefonické hovory s navrhovateľom z telefónnej linky služobného telefónneho aparátu na pracovisku - na Okresnom súde Žilina a hovory na jeho súkromnej linke. Svedok sa dozvedel o tom, že bol týmto spôsobom odpočúvaný až v trestnom konaní, ktoré bolo vedené proti A. L., kde obžalovaná L. predložila fotokópie priepisov komentárov týchto telefonických hovorov, ktoré fotokópie svedok ako poškodený v tejto trestnej veci získal a poskytol navrhovateľovi. Navrhovateľ nebol účastníkom tohto trestného konania a o tom, že bol odpočúvaný, dozvedel sa až vtedy, keď svedok T. mu túto skutočnosť oznámil, bolo to v roku 2008. Je pravda, že svedok podal

sťažnosť na Ústavný súd SR, ktorou sa domáhal ochrany jeho ústavných práv a v rámci tohto konania bol Ústavným súdom vyžiadaný kompletný materiál z jednotlivých policajných zložiek o tom, či skutočne odpočúvanie bolo nelegálne. Ústavný súd po zistení, že odpočúvalo sa nelegálnym spôsobom, rozhodol tak, že skonštatoval, že ústavné práva svedka porušené boli.

Z obsahu listiny, stanovisko Prezídia policajného zboru, úradu zvláštnych policajných činností č.p.:PPZ-414-5/ZPČ-2009 zo dňa 11.11.2009 súd zistil, že Úrad zvláštnych policajných činností (ďalej „UZPČ P PZ“) podľa Trestného zákona, zákona o ochrane súkromia a zákona o Policajnom zbore robí a technicky zabezpečuje použitie informačno-technických prostriedkov nielen pre Policajný zbor, ale od roku 2003 aj pre ostatné oprávnené orgány štátu (Vojenské spravodajstvo, Colná správa, Zbor väzenskej a justičnej stráže, Železničná polícia) okrem Slovenskej informačnej služby. V rámci Ministerstva vnútra SR technicky zabezpečuje použitie informačno-technických prostriedkov vo vymedzených prípadoch okrem UZPČ P PZ aj príslušné oddelenie sekcie kontroly a inšpekcie služby Ministerstva vnútra SR. Odpočúvania a záznam telekomunikačnej prevádzky ako jeden z druhov informačno-technických prostriedkov patrí podľa zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností medzi utajované skutočnosti. UZPČ P PZ poskytuje informácie k realizovaným informačno-technickým prostriedkom výlučne útvaru, ktorý žiadal o použitie tohto informačno-technického prostriedku alebo príslušnému sudcovi, ktorý vydal rozhodnutie o použití informačno-technického prostriedku. Písomný prepis zo záznamu a odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, či už ako prepisy len pre operatívnu potrebu alebo doslovné prepisy boli vždy spracovávané v príslušnom stupni utajenia s predpísaným označením. Podľa stanoviska, predložený materiál nemá stanovené náležitosti prepisu a nebol spracovaný UZPČ P PZ.

Súd oboznámil aj obsah uznesenia Úradu inšpekčnej služby PZ ČTS: ÚIS-84/KOK-2003 z 29.4.2004, ktorým bolo prerušené trestné stíhanie voči určitej osobe pre skutok, že v nezistenom čase koncom roku 1999 v Bratislave, pravdepodobne na Prezídiu PZ na Vajnorskej ulici, vykonávajúc svoju právomoc v rozpore so zákonom mal neoprávnene manipulovať so záznamami operatívnych nahrávok ZON vedenými v režime „PT“ a poskytnúť ich nepovolanej osobe a to novinárke A. a tiež mal tejto nepovolanej osobe vyzradiť ďalšie s vecou súvisiace utajované skutočnosti, za ktoré bolo začaté trestné stíhanie uznesením policajného orgánu Odboru proti korupcii a organizovanej kriminalite Úradu inšpekčnej služby PZ pod ČTS ÚIS-84/KOK-2004 zo dňa 19.12.2003.

Písomnosti predložené advokátskou kanceláriou R., ktorými boli rozhodnutia o nariadení odposluchov, z dôvodu že obsahovali utajované prílohy v počte 10 listov, boli zaevidované do protokolu utajovaných písomnosti pod č. OS ŽA-V-173/2011, sú vedené v osobitnej evidencii utajovaných písomnosti a uložené do trezoru v utajovanej miestnosti na tunajšom súde. Z uvedeného dôvodu boli zo spisu vylúčené a súd vykonal dokazovanie oboznámením uvedených listín v súlade s ust. § 124 O.s.p. a skutočnosti z dôvodu, že nebolo zrušené utajenie alebo zmenené utajenie na nižší stupeň, súd nebral do úvahy.

Z nálezu Ústavného súdu SR č.k. IÚS 117/07-33 zo dňa 4.2.2009 súd zistil, že Ústavný súd rozhodol, že Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutiami o udelení súhlasu na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky vydanými pod č. p. 0029/99 zo dňa 6.4.1999 (tel. linka XXX/XXXXXX), zo 6.4.1999 (tel. linka XXX/XXXXXX), z 9. júla 1999 (tel. linka XXX/XXXXXX), z 9. júla 1999 (tel. linka XXXXXXXXXX), z 18. októbra 1999 (tel. linka XXXXXXXXXX) a rozhodnutím vydaným pod č.p. 0029-1/99 z 10. januára 2000 (tel. linka XXXXXXXXXX), porušil základné právo R.. T. T. na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a Ústavy SR a podľa čl. 13 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vyššie citované rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici Ústavný súd zrušil a R.. T. T. priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20.000,- eur a náhradu trov právneho zastúpenia. Sťažnosti R.. T. T. vo zvyšnej časti nevyhovel. Ústavný súd SR v odôvodnení konštatuje, že vychádzajúc z času zásahov do práva sťažovateľa (R.. T. T., poznámka súdu), t.j. roky 1999 až 2000 a z termínu, kedy sa sťažovateľ dozvedel o zásahu do jeho práva, t.j. 23.3.2007, možno konštatovať, že sťažovateľ sa v čase, keď sa o svojom odpočúvaní dozvedel, už nemohol nijak relevantne brániť proti takémuto zásahu do svojich práva. Mal však minimálne právo dozvedieť sa

dôvody zaznamenávania a odpočúvania jeho telekomunikačnej prevádzky, teda v súvislosti s akou trestnou činnosťou, na akých skutkových základoch a z akých ďalších dôvodov boli tieto rozhodnutia vydané. Uvedené skutočnosti sa nedozvedel práve preto, že tieto rozhodnutia neobsahujú v podstate žiadne odôvodnenie.

Súd zamietol návrh odporcov na vykonanie dôkazu výsluchom svedka Y. V. z odboru zvláštnych policajných činností na okolnosť, či predmetný dôkazný materiál predložený navrhovateľom pochádza z prostredia Ministerstva vnútra s poukazom na ustanovenie § 118a ods. 1 a 2 O.s.p, nakoľko bol podaný po prvom pojednávaní vo veci a zároveň nebolo preukázané naplnenie podmienok ustanovených v odseku 2 citovaného ustanovenia, veta za bodkočiarkou. O povinnosti podľa odseku 1 boli účastníci poučení samotnými poučeniami zo dňa 8.6.2009 a prvé pojednávanie sa uskutočnilo dňa 7.7.2009.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Z vykonaného dokazovania s poukazom na záväzné právne závery vyslovené odvolacím súdom (§ 226 O.s.p.) mal súd nepochybne preukázané, že došlo k zásahu do práva navrhovateľa na ochranu jeho osobnosti. Tento zásah do jeho osobnostnej zložky spočíva v tom, že došlo k odpočúvaniu jeho telefonických hovorov, ktoré realizoval s treťou osobou, v danom prípade so svedkom R. Ochrana korešpondencie v širšom zmysle, do ktorej patrí i ochrana telefonických hovorov, je súčasťou práva na súkromie či už v zmysle § 11 OZ alebo článku 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z hľadiska poskytnutia právnej ochrany sa však predpokladá kvalifikovaný zásah - musí ísť o zásah neoprávnený v zmysle § 13 OZ. Neoprávneným nie je zásah, ktorý výslovne umožňuje zákon a ktorý je súčasne vykonaný primerane.

V danom prípade však v Náleze Ústavného súdu SR č.k. IÚS 117/07-33 bolo skonštatované, že hoci boli udelené súhlasy na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici pod č.p. 0029/99 zo dňa 6.4.1999 a zo dňa 9. júla 1999, týmito rozhodnutiami o udelení súhlasu na odpočúvanie sa porušili základné práva R. (ktorý bol odpočúvaný na tých istých telefónnych linkách ako navrhovateľ a v rovnakom období ako navrhovateľ) a tieto rozhodnutia krajského súdu Ústavný súd zrušil. Tým bola splnená podmienka neoprávnenosti tohto zásahu do osobnostnej zložky súkromia. Podmienky tzv. úradnej licencie (§ 12 ods. 2 OZ) teda v danom prípade neboli naplnené, t.j. neboli splnené podmienky na zásah do osobnostného práva navrhovateľa stanovené vo vnútroštátnom zákone. Bolo teda preukázané, že nezákonným odpočúvaním telefónnych hovorov navrhovateľa na odpočúvaných telefónnych linkách č. XXXXXXXXX a XXXXXXXXXX v dňoch 26. júla 1999, 30. júla 1999, 17. augusta 1999 a 19. augusta 1999 došlo k porušeniu osobnostného práva navrhovateľa tak, že bolo zasiahnuté do jeho práva na ochranu jeho súkromia. Súd si preto nepripojil spisový materiál Úradu justičnej a kriminálnej polície č.p. KRP-D-340-8-2006-JKP, ako to navrhla právna zástupkyňa navrhovateľa pre prípad, ak by súd mal pochybnosti o autenticite priepisov odpočúvaných hovorov.

Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. V náleze Ústavného súdu SR bolo skonštatované, že hoci boli udelené súhlasy na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici pod č.p. 0029/99 zo dňa 6.4.1999 a zo dňa 9.7.1999 týmito rozhodnutiami o udelení súhlasu na odpočúvanie sa porušili základné práva R. (ktorý bol odpočúvaný na tých istých telefónnych linkách ako navrhovateľ a v rovnakom období ako navrhovateľ) a tieto rozhodnutia krajského súdu Ústavný súd zrušil. Tým bola splnená podmienka neoprávnenosti tohto zásahu do osobnostnej zložky súkromia. Podmienky tzv. úradnej licencie (§ 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka z ktorého ustanovení okrem iných vyplýva, že privolenie k použitiu zvukových záznamov nie je potrebné, ak sa tieto použijú na úradné účely na základe zákona) v danom prípade neboli naplnené, t.j. neboli splnené podmienky na zásah do osobnostného práva navrhovateľa. S poukazom na rozhodnutia ESĽP vo veci Huvig c. Francúzsko z 24. apríla 1990 v citovanom náleze Ústavný súd uvádza „Pritom nejde o zásah do práva na súkromie iba u držiteľa odpočúvanej telefónnej linky, ale táto ochrana patrí aj osobám, ktoré sú z tejto linky volané, resp. ktoré na túto linku volajú “ a vychádzajúc z tohto možno vyvodiť záver, že odpočúvaním telefónnych liniek svedka JUDr. T. T. boli takto odpočúvané a zaznamenávané aj telefonické rozhovory s navrhovateľom v dňoch 26.7.1999, 30.7.1999, 17.8.1999 a 19.8.1999, čím došlo k porušeniu osobnostného práva navrhovateľa tak, že bolo zasiahnuté do jeho práva na súkromie.

Za podstatné súd nepovažoval či prepisy, ktoré získal navrhovateľ od R.. T. T. boli priamo vyhotovené príslušnými útvarmi PZ, teda jedná sa o kópie záznamov prepisov o odpočúvaní, čo napokon ani navrhovateľ ani svedok netvrdili. S poukazom na vykonané dokazovanie a to spojenie skutočností zistených z listinných dôkazov a výpovedí účastníkov a svedkov mal súd za preukázané, že došlo k úniku informácií zistených neoprávneným odposluchom telefonátov navrhovateľa s R.. T.. Predložené dôkazy totiž obsahovali minimálne podrobný obsah rozhovorov s označením účastníkov v spojení so zaradením účastníkov do určitých skupín.

Súd sa oboznámil aj s rozsudkom Okresného súdu v Čadci č.k. 6C/83/2007-316 z obsahu ktorého zistil, že súd priznal R.. Y. L. titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 6.638,82 eur na zaplatenie ktorej zaviazal Slovenskú republiku zastúpený Ministerstvom vnútra SR a návrh voči Ministerstvu vnútra SR zamietol. Právny nárok odôvodnil s poukazom na čl. 19 ods. 1,2,3, čl. 22 ods. 1,2 Ústavy Slovenskej republiky a ust. § 11, § 12 ods. 1,2,3, § 13 ods. 1,2,3, §100 ods. 1,2,3, § 101, 112 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.Z.“) v spojení s ust. § 21 ods. 4, § 135 ods. 1,2 O.s.p. V konaní poukázal aj na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 117/07-33 zo dňa 4.2.2009, a nález III. ÚS 80/08-28 zo dňa 27.5.2008. Súd konštatoval, že i keď neoprávnený zásah, tak ako ho opisuje vo svojich nálezoch Ústavný súd Slovenskej republiky, bol smerovaný proti R. ako v zrušených rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici určenej osobe, ktorej telefonické hovory mali byť odpočúvané, navrhovateľ, ako bolo v priebehu konania nesporne preukázané, bol jedným z účastníkov telefonických hovorov s účastníkom, ktorý bol v tom čase v rozpore so zákonom odpočúvaný - nevyhnutne tak bol počas týchto hovorov odpočúvaný i navrhovateľ, čím vo vzťahu k jeho osobe došlo k porušeniu tých istých základných ľudských práv a slobôd, ako v prípade primárne odpočúvanej osoby a tým k neoprávnenému zásahu do sféry jeho Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Ústavou Slovenskej republiky a zákonom chráneného práva na ochranu súkromia, ako jedného z osobnostných práv. Samotnú autentickosť predloženého prepisu telefonického rozhovoru z hľadiska preukázanej existencie samotného neoprávneného zásahu - odpočúvania telefonického hovoru navrhovateľa pre posúdenie predmetu sporu považoval za právne nevýznamnú, preto v tomto smere upustil od ďalšieho dokazovania v tomto smere. Rovnako poukázal aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 80/08-28 zo dňa 27.5.2008, vydaný vo veci sťažovateľky R.. M. T., ktorá rovnako ako navrhovateľ - bola dotknutá vo svojich osobnostných právach v súvislosti s primárnym neoprávneným zásahom do práva na ochranu súkromia R.. T. T.. Súd ďalej konštatoval, že navrhovateľ nebol účastníkom žiadneho trestného ani iného konania - až do podania návrhu v tejto veci na súd, súvisiaceho s neoprávneným odpočúvaním telefonickej komunikácie, ani súd v priebehu konania nezistil žiadnu inú skutočnosť svedčiacu o tom, že by sa o odpočúvaní telefonických hovorov dozvedel skôr, ako sám tvrdil od svedka R.. T. ako odpočúvanej osoby. Okresný súd v Čadci vo svojom rozsudku uviedol, že nebolo preukázané, že navrhovateľ mal reálnu možnosť dozvedieť sa o takýchto neoprávnených zásahoch do svojich osobnostných práv, ktoré sú neodňateľné a nepremlčateľné; v prípade akceptovania názoru odporcu by bola realizácia odvodeného práva na

náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v obdobných, nepochybne obzvlášť závažných prípadoch (ak sa neoprávnených zásahov dopúšťajú orgány štátu, pracujúce v režime utajenia) vylúčená. Preto prvostupňový súd vychádzal z tvrdenia navrhovateľa, majúceho oporu i v skutočnostiach zistených v ostatných súvisiacich konaniach vedených odpočúvanou osobou R.. T., ako aj ostatnými dotknutými osobami, že o existencii neoprávneného zásahu do svojho práva na ochranu osobnosti sa dozvedel až v priebehu roku 2007, v čase pred podaním návrhu v tejto veci na súd, ktorého podaním (uplatnením práva navrhovateľom na súde) premlčacia doba v zmysle ust. § 112 O.Z. prestala plynúť, tzn. k premlčaniu navrhovateľom uplatneného práva nedošlo. Prvostupňový súd konštatoval, že hoci neuveril všetkým tvrdeniam vo výpovedi svedka R.. Y., ako bývalého spolupracovníka navrhovateľa, pokiaľ ide o dôsledky neoprávneného zásahu v osobnostnej sfére navrhovateľa a zníženia jeho dôstojnosti, vážnosti a dôveryhodnosti v spoločnosti, tak ako ich opisoval svedok a jeho výpoveď bez existencie ďalších dôkazov hodnotil ako účelovú a zaujatú v prospech navrhovateľa, samotný zistený neoprávnený zásah a okolnosti, za ktorých k nemu došlo, považoval prvostupňový súd objektívne za natoľko závažný, že je nepochybne spôsobilý privodiť značnú ujmu v osobnostnej sfére navrhovateľa, pričom uvedené je dané najmä „osobou“ pôvodcu neoprávneného zásahu, ktorým je štát a adresáta neoprávneného zásahu, ktorým je občan. Takýto neoprávnený zásah považoval za zásah vyžadujúci zadosťučinenie pre dotknutú osobu podľa ust. §13 Občianskeho zákonníka, pretože v predmetnej veci - vzhľadom na opísané okolnosti skutkového stavu - už nie je možné domáhať sa upustenia od neoprávnených zásahov, je na mieste požiadavka na primerané zadosťučinenie vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na okolnosti a závažnosť neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa, považoval súd uplatnený nárok navrhovateľa za primeraný, zodpovedajúci vo vzťahu k osobe navrhovateľa i posúdeniu obdobných nárokov Ústavným súdom Slovenskej republiky vo vzťahu k primárne dotknutej osobe R.. T. T. i ďalších, v súvislosti s takýmto zásahom do jeho práva na ochranu súkromia dotknutých osôb. Preto priznal navrhovateľovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v plnej uplatnenej výške. Vo vzťahu k pôvodcovi zásahu a zodpovednej osobe poukázal na názor vyslovený v rozsudku Okresného súdu v Žiline v obdobnej veci č.k. 8C/345/2007-206 zo dňa 14.10.2009, za ktorého označil štát (Slovenská republika), ktorý preto zodpovedá navrhovateľovi podľa ust. § 13 ods. 2,3 v spojení s ust. § 21 O.Z.. Vo vzťahu k Ministerstvu vnútra SR v súvislosti s pasívnou legitimáciou uviedol, že nie je podstatné, prostredníctvom ktorého svojho ústredného orgánu resp. jemu podliehajúcich zložiek sa neoprávneného zásahu dopustil, ani prostredníctvom ktorého ústredného orgánu štátnej správy v tomto sporovom konaní v zmysle cit. ust. § 21 ods. 4 O.s.p. vystupoval. Poukázal na to, že ak podľa názoru Ministerstva vnútra SR mal byť vo veci a v konaní zainteresovaný aj iný orgán štátnej správy, bolo práve vecou tohto štátneho orgánu, aby s využitím súčinnosti všetkých ďalších zainteresovaných štátnych orgánov zabezpečil obhajobu právom chránených záujmov štátu v konaní tak, ako mu to ukladá z. č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

V súvislosti s týmto konaním súd zistil, že uvedený rozsudok bol potvrdený aj rozsudkom Krajského súdu v Žiline 5Co/232/2010 zo dňa 21.12.2010 podľa ktorého, prvostupňový súd v danom konaní postupoval správne a vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na základe čoho dospel k správnym skutkovým aj právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. V odôvodnení poukázal na to, že z dokazovania vykonaného pred prvostupňovým súdom mal preukázané, že navrhovateľ bol, ako jeden z účastníkov telefonických hovorov s účastníkom, ktorý bol v rozpore so zákonom v tomto čase tiež odpočúvaný. V dôsledku uvedeného došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv navrhovateľa v súvislosti s primárnym neoprávneným zásahom do práva na ochranu súkromia R.. T. T.. K námietkam štátu, že nie je subjektom, ktorý by za takéto konanie niesol zodpovednosť a ak prvostupňový súd vychádzal z nálezov Ústavného súdu ako z hlavného dôkazu, ktorý konštatoval, že Krajský súd v Banskej Bystrici svojimi rozhodnutiami porušil základné práva sťažovateľov, zrušil rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici a bola mu uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľom náhradu finančného zadosťučinenia, nemôže v tomto prípade, kde navrhovateľ nebol samostatne odpočúvaný, ale bol iba druhým účastníkom odpočúvanej telefonickej linky, vzniknúť zodpovednosť za neoprávnený zásah u iného subjektu ako pri samotnom odpočúvaní sťažovateľov, odvolací súd konštatoval, že v tomto smere sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu. Nesúhlasil ani s uplatnenou námietkou premlčania v súvislosti s posúdením okamihu, od ktorého je potrebné posudzovať premlčanie nárokov. Podľa názoru odvolacieho súdu premlčacia doba začína plynúť odvtedy, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok plynutia premlčacej lehoty je však v takýchto prípadoch potrebné určiť s prihliadnutím na konkrétny skutkový stav a na skutočnosť, že súdy v priebehu konania nezistili žiadnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by sa o odpočúvaní telefonických

hovorov dozvedel navrhovateľ skôr, ako sám tvrdil, pričom nebolo ani preukázané, že navrhovateľ mal reálnu možnosť dozvedieť sa o týchto neoprávnených zásahoch do svojich osobnostných práv, a preto prvostupňový súd teda správne vychádzal z tvrdenia navrhovateľa, že o existencii neoprávneného zásahu sa dozvedel až v priebehu roku 2007 v čase pred podaním návrhu v tejto veci na súd a teda premlčacia doba začala plynúť až od tohto momentu, v dôsledku čoho k premlčaniu navrhovateľom uplatneného práva nedošlo. K tvrdeniu odporcu v rade 2/, že navrhovateľ nespĺňa podmienky podľa §13 ods. 2 O.Z. pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v plnej požadovanej výške, odvolací súd odkázal na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, pretože v prejednávanej veci neoprávnený zásah je zásahom vyžadujúcim zadosťučinenie pre dotknutú osobu, nakoľko už nie je možné domáhať sa upustenia od neoprávnených zásahov a je namieste požiadavka na primerané zadosťučinenie vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tejto súvislosti poukázal aj na Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 137/2008 zo dňa 18. 2.2010, v ktorom sa zaoberal najvyšší súd práve podmienkami pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade porušenia práva na súkromie, ako aj rozlíšením dôsledkov v prípade neoprávneného zásahu do práva na česť a vážnosť od dôsledkov v prípade porušenia práva na súkromie z hľadiska § 13 ods. 2 O.Z. V zmysle cit. uznesenia právo na ochranu osobnosti predstavuje inštitút, v rámci ktorého sú nedielne chránené jednotlivé čiastkové práva zabezpečujúce občianskoprávnu ochranu konkrétnych stránok osobnosti fyzickej osoby. Predmetom ochrany sú jednak nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka (meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod.), jednak prejavy osobnej povahy (napr. podobizne, zvukové záznamy). Otázku prípadného negatívneho dotknutia týchto čiastkových práv v rámci práva na ochranu osobnosti treba u každého z nich posudzovať samostatne. Do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 O.Z. patrí právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby (najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života). Širokej škále prejavov a súčastí súkromného života fyzickej osoby zodpovedá aj možnosť rozmanitých prejavov zásahov do súkromia a ich dôsledkov na chránené osobnostné práva. Tieto zásahy v určitých prípadoch môžu (avšak nemusia) mať aj difamačné dôsledky - neoprávnený zásah do tohto čiastkového práva (práva na súkromie) nemusí vždy vyvolať zníženie vážnosti alebo dôstojnosti dotknutej fyzickej osoby. Porušenie práva na súkromie je potrebné dôsledne odlišovať od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Neoprávnený zásah do práva na česť a dôstojnosť má závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Neoprávnený zásah do práva na súkromie môže mať ten istý dôsledok (zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere); tento negatívny - difamačný následok však nie je jediným právne akceptovateľným prejavom (jedinou právne relevantnou formou prejavu) závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach. V prípade neoprávneného zásahu do práva na súkromie navrhovateľovi nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti.

Súd okrem uvedených konaní zistil, že v obdobnej veci právoplatne rozhodol aj Okresný súd v Žiline rozsudkom č.k. 8C/345/2007-206 dňa 4.10.2009 a tento rozsudok sa stal právoplatným. Súd rozsudok po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie prejednanie a rozhodnutie odôvodnil tým, že súd zaviazal štát na zaplatenie nemajetkovej ujmy navrhovateľovi K.. S. M., ktorá nastala v dôsledku úniku predmetných záznamov o operatívnej činnosti z prostredia Ministerstva vnútra SR. S prihliadnutím na ich obsah, podobu, výpoveď svedkyne A. ktorá o kontaktoch novinároch s políciou vypovedala ako o praxi, súd uznal, že sú autentickými záznamami operatívnej činnosti - odpočúvania telefónov, ktoré vznikli v prostredí Ministerstva vnútra SR. Z tohto prostredia musel nastať únik utajovaných informácií, pretože nebolo v konaní preukázané, že by s obsahom utajovaných informácii boli legálne oboznámené iné osoby, ktoré by teda mohli obsah utajovaných skutočností ďalej zverejniť. Vykonaným odpočúvaním telefonických hovorov a vypracovaním ZOI došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu ako účastníka tejto komunikácie, išlo o zásah do jeho súkromia prostredníctvom narušenia tajomstva správ šírených telefonicky. Tento zásah bol neoprávnený, lebo podľa cit. ust. čl. 22 Ústavy SR nebol vykonaný v súlade so zákonom. V konaní odporcovia ani len netvrdili, že by predmetné odpočúvanie a zaznamenanie komunikácie malo konkrétny dôvod, u ktorého by bolo možné vyhodnotiť legitimitu a proporcionalitu zásahu do osobnostných práv. Následkom, ktorý je možné uznať z vykonaného dokazovania, je pocit ohrozenia, resp. neistoty po tom, ako sa človek o takomto zásahu dozvie. Takýto následok nie je odstrániteľný navrátením do pôvodného stavu, a za preukázania rozhodujúceho skutkového stavu odôvodňuje aj odškodnenie peňažnou náhradou. Z dôvodu, že u navrhovateľa žiadny iný následok než hypotetické nebezpečenstvo nenastal, na tento základný následok súd prihliadol v rozhodnutí o výške

primeraného zadosťučinenia. Analogicky podľa nálezu Ústavného súdu SR oboznámeného v tomto konaní, keď v blízkej súvislosti bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy R. súd uznal za primeranú výšku zadosťučinenia v peniazoch v uplatnenej výške 6.638,82,- Eur (200.001,-Sk) s poukazom na skutočnosť, že pri posudzovaní takýchto nárokov nemožno uplatniť aritmetický úsudok vzhľadom na dĺžku trvania komunikácie alebo počet jej účastníkov, pretože dominantný a podstatný je samotný zásah do zákonom chránených práv. Pri stanovení výšky náhradu nemajetkovej ujmy súd primerane zohľadnil okolnosť, že žalobca bol vedľajším účastníkom oboznámenej komunikácie.

Súd v tomto prípade pri riešení veci, povinnosť uloženú odvolacím súdom poukazuje aj na rozhodnutia a závery ESĽP v súvislosti s rozdielnym rozhodovaním súdov. Všeobecne ESĽP priznal, že možnosť existencie kolidujúcich súdnych rozhodnutí je prirodzenou črtou každého súdneho systému, ktorý je založený na systéme súdov prvej inštancie a odvolacích súdov s právomocou na území ich teritoriálnej jurisdikcie a takéto rozchádzanie sa judikatúry môže vzniknúť aj na tom istom súde. Samo osebe to nemôže byť považované za rozpor s dohovorom s poukazom na rozhodnutie vo veci Santos Pinto v. Portugal, č. 39005/04, § 41, 20. máj 2008. ESĽP však poukázal na to, že kolidujúce rozhodnutia nesmú porušovať požiadavku spravodlivosti konania obsiahnutého v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okrem „vážnej a dlhodobej“ povahy takejto rozdielnosti za porušenie práva na spravodlivé konanie boli považované taktiež právna neistota vyplývajúca z nejednotnosti praxe dotknutých súdov a nedostatočný mechanizmus na riešenie kolidujúcich rozhodnutí (vec Tudor Tudor, Ştefănică and Others). Považoval za dôležitú povinnosť štátov organizovať ich právne systémy tak, aby sa predišlo prijímaniu rozdielnych (nesúhlasných) rozsudkov (Vrioni and Others v. Albania, č. 2141/03, § 58, 24. marec 2009; Mullai and Others v. Albania, č. 9074/07, § 86, 23. marec 2010, a Brezovec v. Croatia, č. 13488/07, § 66, 29. marec 2011). ESĽP ďalej uviedol, že jeho hodnotenie okolností predložených na preskúmanie bolo vždy založené na princípe právnej istoty, ktorý je zahrnutý vo všetkých článkoch dohovoru a predstavuje jeden zo základných aspektov panstva práva. Neistota - nech je právna, administratívna alebo vyplývajúca z aplikovaného postupu orgánov - je faktorom, ktorý musí byť braný do úvahy pri skúmaní postupu štátu a v tejto súvislosti niekoľko krát zopakoval, že právo na spravodlivé súdne konanie sa má vykladať vo svetle preambuly k dohovoru, v ktorej je panstvo práva vyhlásené za súčasť spoločného dedičstva zmluvných štátov. Teda jedným zo základných aspektov panstva práva je princíp právnej istoty (pozri Brumărescu v. Romania [Veľká komora], č. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII), ktorý okrem iného garantuje určitú stabilitu právnej situácie a prispieva k dôvere verejnosti k súdom. Pretrvávajúca existencia kolidujúcich súdnych rozhodnutí môže naopak vytvoriť stav právnej neistoty, pravdepodobne znížiť dôveru verejnosti voči súdnemu systému, pretože dôvera je nepochybne jedným zo základných komponentov štátu založeného na panstve práva. Prvok súdneho výkladu práva pri obdobných skutkových okolnostiach a právnom posúdení nemôže byť svojvoľne a neodôvodnene odlišný.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a závery súd opätovne konštatoval, že mal preukázané, že neoprávneným odposluchom telefonických hovorov a to aj hovorov, ktorých účastníkom bol navrhovateľ došlo k zásahu do jeho základných práv na ochranu súkromia. Takýto zásah nie je možné odstrániť inak, ako priznaním náhrady nemajetkovej ujmy za spôsobenú škodu. Neoprávnenosť zásahu bola niekoľko krát konštatovaná prvostupňovým ako aj odvolacím súdom. Preto súd sa zaoberal výškou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Túto súd posúdil s poukazom na výšku nemajetkovej ujmy priznanú Ústavným súdom SR (vec JUDr. M. T. proti SR sp.zn. III. ÚS 80/08-28) ako aj rozhodovanie ostatných súdov v obdobnej veci. Stotožnil sa s tým, že vzhľadom na charakter a intenzitu zásahu je uplatnený nárok dôvodný a zaviazal odporcu v 2/ rade na jeho zaplatenie navrhovateľovi. Z dôvodu pasívnej legitimácie odporcu v 1/ rade, t.j. z dôvodu že Ministerstvo vnútra SR nie je nositeľom povinností a nezodpovedá za vznik ujmi, nárok voči navrhovateľovi v 1/ rade zamietol.

Navrhovateľ si uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 2.342,66 eur pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku 265,55 eur, poplatku za odvolanie vo výške 398,- eur a trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby:

príprava a prevzatie veci podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. vo výške 237,34 eur + 19% DPH + 6,31 eur paušálne náhrady

písomné podanie na súd podľa § 14 ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 237,34 eur + 19% DPH + 6,31 eur paušálne náhrady

písomné podanie 6.7.2009 na súd podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 91,28 eur + 19% DPH + 6,95 eur paušálne náhrady

účasť na pojednávaní dňa 7.7.2009 podľa § 14 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 91,28 eur + 19% DPH + 6,95 eur paušálne náhrady

účasť na pojednávaní dňa 29.9.2009 podľa § 14 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 91,28 eur + 19% DPH + 6,95 eur paušálne náhrady

písomné podanie na súd, odvolanie z 3.11.2009 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 45,64 eur + 19% DPH + 6,95 eur paušálne náhrady

písomné podanie na súd 14.1.2010 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 91,28 eur + 19% DPH + 7,21 eur paušálne náhrady

účasť na pojednávaní dňa 8.11.2010 podľa § 14 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 91,28 eur + 19% DPH + 7,21 eur paušálne náhrad

písomné podanie na súd 7.12.2010 podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 91,28 eur + 20% DPH + 7,21 eur paušálne náhrady

písomné podanie na súd 8.6.2011 podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 91,28 eur + 20% DPH + 7,41 eur paušálne náhrady

písomné podanie na súd 13.6.2011 podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 91,28 eur + 20% DPH + 7,41 eur paušálne náhrady

účasť na pojednávaní dňa 5.6.2012 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 91,28 eur + 20% DPH + 7,63 eur paušálne náhrad

Súd stanovil hodnotu úkonu právnej služby podľa § 10 ods. 8 vyhl. č. 655/2004 Z.z. z výpočtového základu 2000,- eur, nakoľko sa v konaní domáha navrhovateľ náhrady nemajetkovej ujmy. Súd pre stanovenie hodnoty úkony vychádzal z vyhlášky platnej ku dňu vyúčtovania náhrady trov konania, pretože právny predpis stanovil pre tento druh sporu osobitnú sadzbu, pričom predpis v dovtedajšej úprave inú sadzbu pre daný typ sporu neupravoval.

Súd priznal navrhovateľovi voči odporcovi v 2/ rade náhradu trov právneho zastúpenia z nasledovných úkonov:

1. príprava a prevzatie veci dňa 8.10.2008 podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.

2. písomné podanie na súd zo dňa 15.10.2008 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010

3. účasť na pojednávaní dňa 7.7.2009 podľa § 14 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010

4. účasť na pojednávaní dňa 29.9.2009 podľa § 14 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010

5. písomné podanie na súd, odvolanie z 3.11.2009 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010 vo výške 45,64 eur + 19% DPH + 6,95 eur paušálne náhrady

6. písomné podanie na súd 14.1.2010 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010

7. účasť na pojednávaní dňa 8.11.2010 podľa § 14 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.5.2010

8. písomné podanie na súd - odvolanie z 7.12.2010 podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení

9. písomné podanie na súd 13.6.2011 podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení

10. účasť na pojednávaní dňa 5.6.2012 podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení

Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby

- písomné podanie 6.7.2009 na súd podľa § 14 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. nakoľko podanie bolo predložené na pojednávaní a predstavovalo prípravu na pojednávanie, pri ktorej náhrada trov bola priznaná ako samostatný úkon

- písomné podanie na súd 8.6.2011 podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení nakoľko takéto podanie v spise nie je založené

Spolu súd priznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia za 10 úkonov právnej služby po 91,28 eur, spolu 912,80 eur. Zároveň súd priznal navrhovateľovi paušálne náhrady podľa § 16 ods. 3 vyhl.č. 655/2004 Z.z. a to za 2 úkony v roku 2008 vo výške 6,31 eur, 3 úkony v roku 2009 vo výške 6,59 eur, 3 úkony v roku 2010 vo výške 7,21 eur, 1 úkon v roku 2011 vo výške 7,41 eur a 1 úkon v roku 2012 vo výške 7,63 eur, spolu 69,06 eur.

Zároveň súd priznal navrhovateľovi podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. aj náhradu DPH v výške 20% z celkovej výšky trov právneho zastúpenia v sume 196,37 eur. Spolu súd priznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1178,23 eur.

Zároveň súd priznal odporcovi náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku z podaného návrhu 265,55 eur, poplatku za odvolanie vo výške 398,- eur, spolu 663,55 eur.

Podľa ust. § 149 ods. 1 O.s.p. súd uložil odporcovi nahradiť trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľa č.ú. XXXXXXXX/XXXX. vedený v Slovenskej sporiteľni a.s..

Nakoľko odporca v 1/ rade v zákonom stanovenej trojdňovej lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania nevyčíslil, súd mu podľa § 151 ods. 2 O.s.p. tento nárok nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).